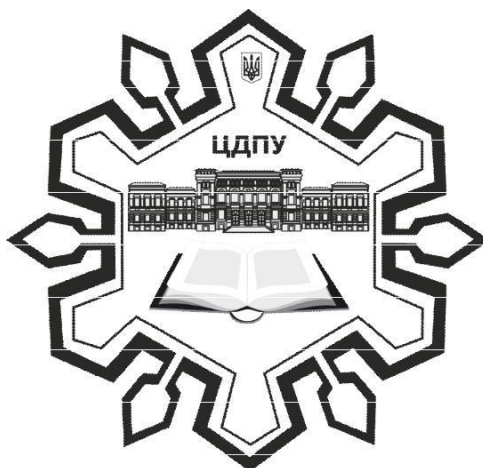

Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Положення

**ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТАМИ ПРАВА
НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
У ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ
ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Затверджено

вченою радою університету
(протокол № 2 від 31 серпня 2020 р.)

Голова вченої ради

ректор

О.А. Семенюк

Кропивницький – 2020

Положення про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка / Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2020. – 14 с.

УКЛАДАЧІ:

Клоц Є.О., проректор із науково-педагогічної роботи, канд. хім. наук, доцент;

Харченко С.П., завідувач навчально-методичним відділом, канд. філос. наук, доцент.

Розроблено на заміну Положення про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка (протокол № 3 засідання вченої ради від 25 листопада 2019 р.)

Відповідальний за випуск: Клоц Є.О., проректор із науково-педагогічної роботи, канд. хім. наук, доцент.

Друкується за рішенням вченої ради
Центральноукраїнського державного
педагогічного університету
імені Володимира Винниченка
(протокол № 2 від 31 серпня 2020 року)

© ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2020

1. ЗАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін у Центральноукраїнському державному педагогічного університеті імені Володимира Винниченка (далі – Положення) забезпечує реалізацію студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін, передбаченого пунктом 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту».

1.2. Це Положення розроблено з урахуванням концептуальних засад Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному педагогічного університеті імені Володимира Винниченка (далі – Університет), схваленого рішенням вченої ради від 31.08.2020 (протокол 2) та Положення про освітньо-професійні програми Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, схваленого рішенням вченої ради від 29.09.2019 (протокол № 2).

1.3. Цим Положенням визначається процедура формування переліку, обрання та вивчення здобувачами вищої освіти Університету вибіркового навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, здійснення контролю за результатами навчання за обраними дисциплінами.

1.4. Положення ґрунтується на засадах студентоцентрованого підходу і вільного творчого навчання, що гарантує студентам побудову індивідуальної траєкторії навчання з урахуванням власного потенціалу, особистісного росту та своїх професійних інтересів.

1.5. Індивідуальна освітня траєкторія – це персональний шлях реалізації особистісного потенціалу кожного студента Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів і форм здобуття освіти, запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання.

Під особистісним потенціалом студента розуміється сукупність його здібностей – пізнавальних, творчих, комунікативних, дослідницьких.

Індивідуальна освітня траєкторія в Університеті може бути реалізована через індивідуальний навчальний план студента.

1.6. Індивідуальний навчальний план студента – документ, що визначає послідовність, форму та терміни засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньої програми для реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії; його розробляє заклад вищої освіти у взаємодії зі студентом і є основним робочим документом студента.

1.7. Дія цього Положення поширюється на студентів, які вступили на навчання з 1 вересня 2020 року і навчаються за освітніми програмами та навчальними планами першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівня вищої освіти, укладеними з урахуванням законодавства про освіту та затверджених рішеннями вченої ради університету.

1.8. Загальне керівництво над впровадженням та реалізацією цього Положення покладається на навчально-методичний відділ Університету.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРУ СТУДЕНТАМИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Формування студентом вибіркової частини навчального плану

2.1.1 Перелік дисциплін навчального плану складається з двох частин – нормативної та вибіркової.

2.1.2 Вибіркова частина навчального плану становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для кожного рівня вищої освіти.

2.1.3 Вибіркова частина навчального плану студента внесена для індивідуалізації навчання і задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб особи, ефективного використання можливостей і традицій Університету, регіональних потреб тощо.

Вибір студентом навчальних дисциплін створює умови для досягнення ним наступних цілей:

- поглибити професійні знання в межах обраної спеціальності (спеціалізації, освітньої програми) та здобути додаткові спеціальні (фахові, предметні) компетентності, у тому числі зі здобуттям професійної кваліфікації (якщо це передбачено освітньою програмою);

- поглибити свої знання та здобути додаткові загальні і загально-професійні компетентності в межах споріднених спеціальностей і галузі знань;

- ознайомитись із сучасним рівнем наукових досліджень інших галузей знань та розширити або поглибити знання за загальними компетентностями;

- сформуванню та реалізувати свою індивідуальну освітню траєкторію.

2.1.4 Студенту пропонується реалізувати свій вибір шляхом *вибору дисциплін із п'яти профілей каталогу вибіркових дисциплін з урахуванням власних потреб та інтересів щодо майбутньої фахової діяльності:*

- перший (бакалаврський) рівень вищої освіти 60 кредитів ЄКТС (термін навчання – 3 р. 10 міс.), 30 кредитів ЄКТС (термін навчання – 1 р. 10 міс.), 45 кредитів ЄКТС (термін навчання – 2 р. 10 міс.);

- другий (магістерський) рівень вищої освіти: 22,5 кредити ЄКТС (термін навчання – 1 р. 4 міс.), 30 кредитів ЄКТС (термін навчання – 1 р. 10 міс.).

Вибіркові навчальні дисципліни можуть вивчатися як в університеті, так і в інших закладах вищої освіти (зокрема закордонних), відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка.

Здобувачі певного рівня вищої освіти мають змогу обирати як одну дисципліну із запропонованого переліку, так і блок дисциплін певного циклу за іншою освітньою програмою. У такому разі студент отримує від Університету

свідоцтво про вивчення цих дисциплін, затверджене вченою радою університету.

2.1.5 Навчальні плани передбачають вибіркові дисципліни без уточнення назви, але з визначеними кредитами ЄКТС, співвідношенням годин на самостійну та аудиторну роботу, що надасть можливість студентам обирати навчальні дисципліни з пропозиції інших освітніх програм Університету.

Обсяги вибірових дисциплін, кількість кредитів, форми контролю в семестрі визначаються навчальним планом спеціальності (додаток 2).

2.2. Формування каталогу вибірових навчальних дисциплін

2.2.1 Формування каталогу вибірових дисциплін здійснює робоча група на кожному факультеті, склад якої затверджується розпорядженням декана факультету.

Розпорядження про створення робочих груп та призначення їх голів видається не пізніше 15 вересня кожного навчального року. До складу робочих груп мають входити завідувачі випускових кафедр факультету, гаранті освітніх програм та представники органів студентського самоврядування.

Голову робочої групи обирають її члени на першому засіданні.

2.2.2 При формуванні каталогу вибірових дисциплін враховуються:

- рекомендації роботодавців, здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників кафедри;
- стратегія розвитку освітньої галузі, національної економіки;
- розвиток технологій, що формуються на стику різних предметних галузей;
- відгуки випускників Університету щодо відповідності дисципліни потребам виробничої сфери;
- рейтингові списки вибірових навчальних дисциплін попередніх років.

2.2.3 Основними критеріями забезпечення викладання вибірових дисциплін є відповідність викладача дисципліні, яке визначається: наявністю наукового ступеню та/або вченого звання та/або досвіду викладання дисципліни, наявністю відповідних фахових публікацій.

2.2.4 Для формування робочою групою факультету переліку вибірових навчальних дисциплін до 15 вересня поточного навчального року кафедри подають декану факультету схвалений на їх засіданні перелік*.

2.2.4.1 Перелік вибірових навчальних дисциплін, розроблений кафедрами, формується окремо за кожним рівнем вищої освіти.

2.2.4.2 До переліку вибірових навчальних дисциплін відповідної освітньої програми не можуть пропонуватись дисципліни, що аналогічні за змістом з обов'язковими навчальними дисциплінами.

2.2.4.3 Дисципліни, які вивчались студентами під час навчання за освітнім рівнем бакалавра, не можуть пропонуватись здобувачам освітнього ступеня магістра.

* Для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (скорочений термін навчання), за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, які вступили за неспорідненою спеціальністю, й не мають педагогічної освіти, обов'язковим є вибір дисциплін психолого-педагогічного циклу, включених до каталогу вибірових дисциплін

2.2.5 Визначені робочою групою вибіркові навчальні дисципліни рекомендуються вченій раді факультету.

2.2.6 Персональну відповідальність за відповідність викладача вибіркової дисципліни несе завідувач відповідної кафедри.

2.2.7 Для кожної навчальної дисципліни вільного вибору на підставі навчального плану викладачі складають робочу програму та силабус, який схвалює кафедра, затверджує завідувач кафедри.

2.2.8 Перелік вибірових навчальних дисциплін, рекомендованих вченою радою факультету, вноситься на затвердження вченої ради університету у листопаді поточного навчального року.

2.2.9 Каталог вибірових дисциплін навчально-методичний відділ оприлюднює на сайті Університету не пізніше п'яти робочих днів з прийняття рішення вченою радою університету.

2.2.10 Деканати факультетів до 1 грудня подають до навчально-методичного відділу перелік вибірових дисциплін згідно встановленої форми (додаток 4).

2.2.11 Каталог вибірових дисциплін щорічно переглядається та оновлюється відповідно до сучасних вимог й у терміни, вказані у п. 2.2.8.

2.3. Здійснення студентом вибору навчальних дисциплін

2.3.1 Реалізуючи індивідуальну освітню траєкторію, здобувач має право обирати дисципліни з усього каталогу вибірових дисциплін відповідного рівня вищої освіти.

2.3.2 Здобувач зобов'язаний здійснити вибір в установлені терміни для формування індивідуального навчального плану

2.3.3 У випадку нездійснення вибору:

– без поважних причин – здобувач вважається таким, що не виконав індивідуальний навчальний план і підлягає відрахуванню з університету;

– з поважних причин – здобувачу повторно надається право здійснити вибір.

2.3.4 Терміни проведення процедури вибору здобувачами освіти навчальних дисциплін визначаються із необхідності своєчасного планування та організації освітнього процесу (формування контингенту студентів у групах і потоках для планування навчального навантаження науково-педагогічних працівників), його методичного і кадрового забезпечення.

2.3.5 Здобувачі реалізують своє право вибору навчальних дисциплін двічі на рік:

– у грудні-січні – для здобувачів 1 курсу всіх рівнів вищої освіти;

– у квітні-травні – для здобувачів всіх курсів.

2.3.6 Процедура вибору студентами навчальних дисциплін включає наступні етапи (додаток 3).

Підготовчий етап – отримання облікового запису (логін, пароль) у деканаті факультету (для здобувачів 1 курсу).

Заходи цього етапу організуються деканатами факультетів, інформаційним відділом, адміністратором *Moodle-ЦДПУ*.

Перший етап – ознайомлення здобувачів освіти із порядком, термінами й особливостями реєстрації для вивчення вибіркових дисциплін в університеті, а також із профілями вибіркових дисциплін. За необхідності здобувачам надаються консультації щодо реєстрації своєї корпоративної поштової скриньки, акаунту і персонального кабінету в системі електронного навчання університету.

Заходи цього етапу організуються навчально-методичним відділом та кафедрами факультетів упродовж перших чотирьох тижнів навчання в семестрі, визначеному в п. 2.3.5.

Другий етап – *вільний вибір* здобувачами дисциплін із п'яти запропонованих профілей на платформі *Moodle-ЦДПУ*, у відповідності до рівня вищої освіти.

Вибір дисциплін у системі підтверджується здобувачем шляхом встановлення відмітки в полі «Мій вибір остаточний».

Заходи другого етапу організуються навчально-методичним відділом та інформаційним відділом разом з деканатами факультетів.

Тривалість етапу не може перевищувати 10 робочих днів.

Третій етап – опрацювання реєстраційних заяв здобувачів навчально-методичним відділом та деканатами факультетів і попереднє формування груп на вивчення вибіркових дисциплін.

Тривалість етапу не перевищує п'яти робочих днів.

Четвертий етап – здобувачам, вибір яких не може бути задоволений, повідомляється про відмову (із зазначенням причин) і пропонується зробити вибір із дисциплін, із яких сформовані групи/потоки.

Здобувачеві може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано зробити новий вибір, якщо:

- кількість здобувачів, які обрали вибіркову дисципліну із каталогу вибіркових дисциплін, є меншою кількістю здобувачів у групі за відповідною спеціальністю;

- кількість здобувачів, які обрали вибіркову дисципліну, менша за кількість студентів у групі (чисельністю менше 10 осіб).

Тривалість етапу не перевищує п'яти робочих днів.

П'ятий етап – остаточне опрацювання навчально-методичним відділом, деканатами факультетів результатів вибору здобувачами вибіркових дисциплін, формування груп та потоків.

Деканат факультету приймає рішення щодо здобувачів, які не скористались правом вільного вибору (п. 2.3.3).

Тривалість етапу не перевищує п'яти робочих днів.

Вибір здобувача остаточно підтверджується власноруч підписаною заявою (додаток 1) на ім'я декана факультету.

2.4. Інформаційний відділ Університету через адміністратора Moodle-ЦДПУ:

2.4.1 За 1 місяць до початку реєстрації здійснює очищення списків здобувачів, які обрали дисципліни вільного вибору в попередньому навчальному році, за поданням навчально-методичного відділу;

2.4.2 Упродовж 5 днів із завершення реєстрації забезпечує обробку й узагальнення інформації за наслідками реєстрації здобувачів та надає списки здобувачів, закріплених за відповідними вибірковими дисциплінами, до навчально-методичного відділу.

2.5. Вибрані дисципліни включаються до індивідуального навчального плану здобувача освіти.

Відмова здобувача виконувати сформований таким чином індивідуальний навчальний план є грубим порушенням Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка, що тягне за собою академічну заборгованість.

2.6. Зміна здобувачем з об'єктивних причин свого вибору після його затвердження можлива лише за дозволом ректора до початку навчального семестру.

Унесені зміни не мають порушувати встановлені в Університеті вимоги щодо мінімальної чисельності здобувачів при формування груп на вивчення вибіркових дисциплін.

Зміни, внесені до індивідуального навчального плану здобувача освіти, затверджуються деканом факультету.

2.7. Координація роботи щодо вибору дисциплін покладається на деканати факультетів, кураторів академічних груп.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИВЧЕННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Університет несе відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення навчальних дисциплін, які обрані здобувачами.

3.2. Формування потоків і груп щодо вивчення вибіркових дисциплін на підставі заяв здобувачів здійснюється (додаток 3) деканатами факультетів.

3.3. Перелік обраних дисциплін вноситься до робочого навчального плану спеціальностей як додаток і визначає навчальне навантаження кафедр і конкретного викладача, яке розраховується до початку навчального року.

3.4. Розклади занять для вивчення вибіркових дисциплін формуються деканатами факультетів відповідно до навчальних планів спеціальностей, графіка освітнього процесу.

3.5. З метою оптимізації умов для вивчення вибіркових дисциплін в масштабах університету виділяється один день на тиждень (Середа).

3.6. Інформація про вибіркові дисципліни розміщується на офіційному сайті Університету:

- перелік навчальних дисциплін (анотації, обсяги, види навчальної роботи, форми контролю);

- список викладачів, які викладатимуть вибіркові навчальні дисципліни;

- мінімальну кількість осіб, що можуть вивчати кожну з навчальних дисциплін, за якими проводиться вибір.

3.7. Заяви здобувачів, з підсумками вільного вибору, розпорядження про формування груп зберігаються упродовж усього терміну навчання студента за відповідним освітнім рівнем в деканаті факультету.

3.8. У випадку поновлення, переведення, допуску до занять після завершення академічної відпустки здобувача можливе перезарахування вибіркових дисциплін за рахунок фактично вивчених дисциплін, що не дублюють зміст обов'язкових (із циклу вільного вибору) на обраній освітній програмі.

Реалізувати право вибору навчальних дисциплін такі студенти можуть упродовж двох-трьох тижнів від початку навчального семестру з урахуванням результатів вибору студентів, які навчаються за цією освітньою програмою та обмежень, що встановлені цим Положенням.

3.9. Здобувач ліквідує академічну неуспішність з обраної дисципліни у звичайному порядку.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Положення вводиться в дію з моменту затвердження вченою радою Університету.

4.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться та затверджуються вченою радою Університету у тому ж порядку, що й саме Положення

4.3. Університет несе відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення навчальних дисциплін, які пропонуються здобувачам освіти для реалізації ними права вільного вибору.

4.4. Контроль за дотриманням вимог Положення покладається на деканати факультетів, завідувачів випускових кафедр, навчально-методичний відділ університету.

ЗРАЗОК
заяви студента на включення до індивідуального плану
дисциплін вільного вибору

Декану факультету

студента _____ курсу _____ групи
_____ форми навчання
_____ основи навчання

спеціальності _____

освітня програма _____

(П.І.Б.)

ЗАЯВА

Прошу включити в мій індивідуальний навчальний план на _____ семестр 202 /202 навчального року дисципліни вільного вибору:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

(дата)

(підпис)

Узгоджено: Завідувач кафедри _____
(підпис) (ПІБ)

Куратор _____
(підпис) (ПІБ)

Розподіл дисциплін по семестрах (бакалаврат)

	1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
3 р. 10 міс.	*	2	2	2	2	2	2	
2 р. 10 міс.	*	2	2	2	3	*		
1 р. 10 міс.	*	3	3	*				
Розподіл дисциплін по семестрах (магістратура)								
1 р. 4 міс.	*	3	2	*				
1 р. 10 міс.	*	3	2	2				

Процедура вибору студентами вибіркових дисциплін

Етапи	Алгоритм дій	Термін	Хто забезпечує
Підготовчий	1) Отримання облікового запису (логін, пароль) у деканаті факультету; 2) Очищення списків студентів, які обрали дисципліни вільного вибору в попередньому навчальному році, за поданням навчально-методичного відділу	- вересень; - вересень/лютий	- інформаційний відділ Університету; - адміністратор Moodle-ЦДПУ
1 етап	1) Ознайомлення студентів із порядком, термінами та особливостями запису та формування груп для вивчення дисциплін вільного вибору; 2) Ознайомлення студентів із каталогом вибіркових дисциплін	- Вересень-Жовтень/ Лютий-Березень	- деканат факультету; - куратор академічної групи; - випускові кафедри; - навчально-методичний відділ
2 етап	Запис студентів на вивчення вибіркових дисциплін із затвердженого каталогу вибіркових дисциплін	- Жовтень-Листопад/ Квітень-Травень	- деканат факультету; - куратор академічної групи; - інформаційний відділ;
3 етап	1) Опрацювання первинних заяв студентів деканатами факультетів, навчально-методичним відділом, 2) Попереднє формування груп/потоків;	- Жовтень-Листопад/ Квітень-Травень	- деканат факультету; - навчально-методичний відділ; - інформаційний відділ
4 етап	1) За результатами опрацювання заяв студентів, вибір яких не може бути задоволений, повідомляється про відмову і пропонується зробити повторний вибір; 2) Друга хвиля реєстрації на вивчення вибіркових дисциплін	- Листопад/ Травень	- деканат факультету; - навчально-методичний відділ; - інформаційний відділ
5 етап	1) Остаточне опрацювання результатів вибору студентами вибіркових дисциплін; 2) Перевірка контингенту студентів та прийняття рішення щодо студентів, які не скористалися правом вільного вибору; 3) Остаточне формування груп та потоків	- Листопад/ Травень	- деканат факультету; - навчально-методичний відділ; - інформаційний відділ

Зразок опису дисципліни

Опис дисципліни	
Назва дисципліни	
Статус	
Рівень вищої освіти	
Курс, семестр	
Обсяг кредитів, годин (з них: лекційні/практичні)	
Підсумковий контроль	
Кафедра, яка забезпечує викладання	
Викладач: ПІБ, науковий ступінь, вчене звання	
Анотація	
Попередня підготовка	
Зміст дисципліни	
Чому це цікаво/треба вивчати	
Компетентності	
Чому можна навчитися (результати навчання)	
Види навчальної діяльності	
Критерії оцінювання	
Web-посилання на навчальної дисципліни на веб-сайті університету	

**СВІДОЦТВО ПРО ВНЕСЕННЯ СУБ'ЄКТА ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ ДО ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ
ВИДАВЦІВ, ВИГОТІВНИКІВ І РОЗПОВСЮДЖУВАЧІВ ВИДАВНИЧОЇ ПРОДУКЦІЇ Серія ДК №
1537 від 22.10.2003 р.**

Підп. до друку 31.08.2020 р. Формат 60×90/16. Папір офсет.
Друк різнограф. Ум. др. арк. 0,71. Тираж 50. Зам. № 9186_5.

РЕДАКЦІЙНО–ВИДАВНИЧИЙ ВІДДІЛ

*Центральноукраїнського державного педагогічного
університету імені Володимира Винниченка
25006, Кропивницький, вул. Шевченка, 1.*

Тел.: (0522) 24–59–84.

Fax.: (0522) 24–85–44.

E–Mail: mails@kspu.kr.ua

